

به نام خالق هستی بخش

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

عنوان: اختلال شخصیت مرزی

تهیه کننده: زهرا رضایی کارشناس پرستاری

منبع:

خلاصه روان پزشکی – کاپلان و سادوک (ویرایش دوازدهم)
2021

تاریخ تدوین: تابستان 1400

تاریخ آخرین بازنگری:

مرکز آموزش درمانی حافظ

(اصلاح روابط بین فردی و مهارت های تحمل پریشانی، پذیرش و اقیعیت و تنظیم هیجان)

دارو درمانی:

- دارو های ضد روان پریشی جهت مهار خشم . خصومت و حملات گذرای روان پریشی استفاده می شود
  - داروهای ضد افسردگی جهت بهبود خلق افسرده در این بیماران استفاده می شود
  - داروهای دسته بنزو دیازپین که جهت رفع اضطراب و افسردگی در این افراد استفاده می شود.
  - دارو های ضد صرع که کار کرد این بیماران را بهبود می بخشد.
- به یاد داشته باشید هر فردی ممکن است ویژگی هایی از این اختلالات را تجربه کند .

برای اینکه بتوان عنوان اختلال را به ویژگی های موجود در یک فرد نسبت داد :

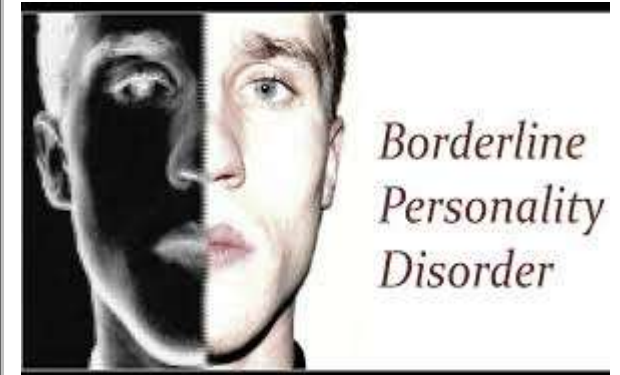
- آن ویژگی ها باید انعطاف پذیر باشد .
- در هر موقعیت مکان و زمانی قابل مشاهده باشد .
- اختلال در کارکرد و زندگی فرد ایجاد کرده و پریشانی ذهنی به وجود آورده باشد.

داشته اند که شامل: روان درمانی فردی و گروهی است.

جلسات هفتگی روان درمانی فردی در آن بر رفتار حل مسئله برای مسایل و مشکلات هفته پیش تا کید می شود.

مسائل مربوط به کیفیت زندگی به طور کلی مورد بحث قرار میگیرند . جلسات روان درمانی فردی همچنین بر کاهش واکنش های مربوط به اختلال استرس پس از سانحه و مقابله با آنها متمرکز می شودو به افراد کمک میکند تا میزان احترامی که به خود میگذارند و نیز کیفیت تصویری که از خود در ذهن دارند بهبود پیدا کند.

جلسات گروه درمانی که عموماً دو و نیم ساعته است و با راهنمایی یک درمانگر آموزش دیده اداره می شود . در این جلسات افراد مهارت های را در هر چهار حوزه یاد میگیرند .

شخصیت عبارت است از مجموعه صفات رفتاری و هیجانی که در شرایط عادی . زندگی روز مره را رقم زده و نسبتاً ثابت و قابل پیش بینی است .

اختلال شخصیت زمانی ایجاد می شود که صفات فرد انعطاف ناپذیر و ناسازگارانه بوده و منجر به اختلال واضح در عملکرد اجتماعی . بین فردی و شغلی فرد شده است و یا باعث ناراحتی ذهنی در وی میگردد.

اختلال شخصیت انواع مختلفی دارد که از آنها **اختلال شخصیت مرزی** است . خصوصیت اصلی این اختلال شخصیت عبارت است از **ناپایداری و بی ثباتی در حالت های عاطفی و خلقی و رفتاری**

افراد مبتلا به این اختلال اغلب دچار نوعی افسردگی هستند که با احساس پوچی و هیجان پذیری متغیر آشکار می شود این اختلال در 1-2 درصد از جمعیت وجود دارد و شیوع آن در زنها دو برابر مردان است . تشخیص این اختلال معمولاً قبل از 40 سالگی اتفاق می افتد زیرا در این دوره فرد باید برای شغل و ازدواج و سایر مسایل مهم زندگی تصمیم بگیرد ولی با وجود این اختلال نمی تواند انتخاب درستی داشته باشد ملاک های تشخیصی در اختلال شخصیت مرزی در این اختلال :

1. فرد برای اینکه او را طرد نکنند تلاش زیادی دارد و همواره مضطرب است در صورتی که احساس کند که طرد می شوند خشم زیادی را بروز می دهند . دیوانه وار در جستجوی رابطه

هستند و تنهایی برای آنها غیر قابل تحمل است به همین دلیل رابطه های کوتاه مدت زیادی برقرار میکنند از طرفی چون از طرد شدن هراس دارند همواره فرد دیگری را در نوبت رابطه خود قرار میدهند و خیانت در این افراد شایع است . از طرفی ، این افراد در رابطه با دیگران بطور نا خود آگاه کاری انجام میدهند که طرف مقابل آنها را طرد نماید و بعد به نتیجه همیشگی خود می رسند که دیگران آنها را طرد میکنند و بعد به نتیجه همیشگی خود می رسند که دیگران آنها را طرد کنند پس ترس همیشگی از طرد شدن وجود دارد .

2. در روابط فردی ثبات ندارند . این افراد به سرعت در مورد دیگران قضاوت می کنند و درک آنها از دیگران به صورت همیشه خوب یا بد است . این جهت گیری سبب می شود که نتواند روابط صحیحی با اطرافیان برقرار کنند .

3. این افراد درک صحیحی از خود ندارند و تصور شان از خودشان ضعیف است بنابراین رفتارهای پر خطر و بدون فکر انجام میدهند مانند پول خرج کردن بی رویه . روابط جنسی نامناسب . پر خوری و رانندگی های خطر زا و.....

4. رفتار ، ژست و تهدید به خودکشی یا خود زنی های مکرر دارند.

5. احساس پوچی مزمن دارند.

6. خشم این افراد نامتناسب و شدید است و به سختی می توانند خشم خود را کنترل کنند . خشم در آنها می تواند به صورت درونی یا بیرونی بروز کنند . خشم بیرونی نسبت به محیط و اطرافیان است مثل شکستن یا آسیب رساندن به محیط یا افراد (مثل قتل) و خشم درونی به صورت نشان دادن رفتار های خود زنی و خود کشی

درمان اختلال شخصیت مرزی

جهت در مان این بیماران از دارو درمانی و روان در مانی استفاده می شود.

روان در مانی درمان انتخابی است . درمانگران از رفتار درمانی جهت کنترل خشم بیمار و کاهش حساسیت فرد به طرد شدن و انتقاد استفاده می شود. بیماران مبتلا به اختلال شخصیت مرزی اگر در محیط های بیمارستانی تحت روان درمانی فشرده قرار می گیرند نتیجه خوبی در درمان آنها حاصل میگردد . کار درمانی و تفریح در مانی از روشهایی است که در این بیماران استفاده می شود . بیمارانی که سابقه خود زنی دارند می توانند با ایجاد محدودیت و تحت نظر قرار دادن آنها در بیمارستان تا حدود زیادی درمان کرد .

شکل خاصی از روان درمانی، رفتار درمانی حدلی نام دارد که جهت در مان اختلال شخصیت مرزی استفاده می شود به ویژه برای بیمارانی که سابقه رفتار های خود زنی و خودکشی

